

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
Mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 25 maart 2019
ONS KENMERK: 19-0194/19.01946/JohLo
UW KENMERK: VPL 274783
AUTEUR: drs. J.H.T. Loermans
PROJECTLEIDER: ir. G. Hoefsloot
STATUS: eindversie
CONTROLE: drs. F. van Vliet

Notitie actualisatie quick scan beschermde soorten bestemmingsplanprocedure Skaeve Huuse Stadsbroekseweg, Nijmegen.

De gemeente Nijmegen is voornemens om langs de Staddijk te Nijmegen het project Skaeve Huuse te realiseren. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 1 maart 2019) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep op beschermde soorten beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Het betreft een actualisatie van een eerdere beoordeling door Tauw in het kader van de Flora- en faunawet (2013).

Conclusie

Das

Het graslandperceel waar de woonunits zijn voorzien, vormt jaarrond foerageergebied voor de das en wordt gebruikt voor dagelijkse bewegingen tussen verblijfplaats en voedselgebieden. De reeds uitgevoerde mitigatiemaatregelen (aanplant lijnvormige beplanting rond het plangebied) worden goed gebruikt door de das. Er zijn geen verblijfplaatsen van de das in het plangebied aanwezig. Met de kwalitatieve verbetering van het dassenfoerageergebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden conform het mitigatieplan (Bureau Waardenburg 2013b) is de functionaliteit van de burchten van de dassenclan niet in het geding is. Overtreding van verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde.

Kleine marterachtigen

Er is potentieel leefgebied van kleine marterachtigen in het plangebied aanwezig. Er verdwijnt geschikt foerageergebied maar er gaat door de ingreep geen essentieel leefgebied verloren. Er is geen risico op overtreding van verbodsbepalingen.

Andere grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt tevens leefgebied van enkele soorten grondgebonden zoogdieren van het Beschermingsregime andere soorten waarvoor een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen geldt. Een ontheffing voor deze soorten is niet nodig.

Vogels

De bomen in het plangebied zijn geschikt als broedlocatie voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen.

Ongewervelden

Bij de aanleg van de half verharde toegangsweg worden in het naastgelegen bosperceel geen bomen gekapt. Nader onderzoek naar de iepenpage is daarom niet nodig. Er is geen risico op overtreding van verbodsbepalingen.

Andere soorten

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied en werkzaamheden

Skaeve Huuse omvat de realisatie van acht woonunits en een woonunit voor begeleiding, met een halfverharde toegangsweg vanaf Staddijk. Voor de aanleg van de toegangsweg blijft het bosperceel ernaast in tact; hier worden geen bomen voor gekapt. De woonunits worden zoveel mogelijk ingepast in het landschap door het aanplanten van heester- en boomgroepen (figuur 1).

Een beschrijving van het plangebied (figuur 2) en de voorgenomen werkzaamheden staan beschreven in Tauw (2013) en Bureau Waardenburg (2013a). Vooruitlopend op de start van de herontwikkeling heeft gemeente Nijmegen maatregelen uitgevoerd om het verlies aan leefgebied van de das als gevolg de herontwikkeling te compenseren. De maatregelen zijn uitgevoerd conform het dassenmitigatieplan dat Bureau Waardenburg heeft opgesteld (2013b). Het betreft het aanleggen van lijnvormige beplanting (hagen en struweel) met soorten als Gelderse roos, sleedoorn, meidoorn, wegedoorn en zoete kers.

Figuur 1 Voorlopig ontwerp woonunits Skaeve Huuse (bron: gemeente Nijmegen).

Figuur 2 Ligging plangebied (rood omkaderd)(ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*

en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones), maar grenst aan een Groene Ontwikkelingszone. Er worden geen bomen gekapt. Effecten op de NNN zijn uitgesloten waardoor het toetsingskader van de NNN niet van toepassing is.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op de functie van het plangebied van beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 01-03-2019. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. twee km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Het plangebied Skaeve Huuse is op 1 maart 2019 bezocht. De aangrenzende weilanden direct rondom het plangebied en het westelijke bosje naast het viaduct zijn ook onderzocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc).

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor de soortgroepen planten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels. Voor beschermde soorten uit de soortengroepen amfibieën, reptielen en vissen wordt op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) en aanwezig biotoop geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft. Deze soortgroepen worden in deze notitie verder niet behandeld.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied maakt onderdeel uit van het foerageergebied van de das (Bureau Waardenburg 2013a). Langs de randen van het plangebied zijn houtwallen aangeplant volgens de vereiste maatregelen uit het mitigatieplan voor de das (Bureau Waardenburg 2013b). Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de das goed gebruik maakt van deze nieuwe aanplant als foerageergebied. Er lopen diverse wissels/dassensporen in en langs

deze houtwallen (figuur 3 rechts). Via duikers kan de das onder de weg (viaduct Staddijk) doorlopen (figuur 4). Er loopt ook een wissel door het bosje heen (figuur 3 links), dat naast de toekomstige onverharde toegangsweg ligt in het plangebied. Aan de oostzijde van het plangebied zijn in de nieuw aangeplante houtwallen diverse latrines aanwezig van de das met verse sporen (figuur 5). Verblijfplaatsen (burchten) van de das zijn niet waargenomen binnen het plangebied en zijn daarmee uitgesloten.

Volgens de verspreidingsgegevens uit de NDFF kunnen in het gebied soorten als boommarter en eekhoorn voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten in de bomen waargenomen. Voor de boommarter geldt dat deze soort een sterke voorkeur heeft voor oude eiken- en beukenbossen. In het plangebied is alleen jong bosplantsoen aanwezig. Daarnaast zijn er in de aanwezige bomen geen holten aangetroffen, waarin de boommarter kan schuilen. Het voorkomen van eekhoorn en boommarter binnen of grenzend aan het plangebied wordt uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn molshopen en muizenholen in het grasland aangetroffen. Voor egels en muizen is in het kleine bosplantsoen en het grasland, waar de ingreep plaatsvindt, dekking en voedsel aanwezig. De mol is niet wettelijk beschermd.

Er zijn in de NDFF geen waarnemingen bekend van kleine marterachtigen in en direct rond het plangebied. Het plangebied is dankzij de lijnvormige beplanting rond de graslanden voor deze groep (wezel, bunzing en hermelijn) wel geschikt als leefgebied. Verblijfplaatsen van kleine marterachtigen zijn alleen uit te sluiten op de graslanden waar de woningen en toegangsweg worden gerealiseerd.

Figuur 3. In gebruik zijnde dassenwissel vanuit toegangsbosje (linker foto) langs nieuw aangeplante houtwallen (rechter foto).

Figuur 4. Faunatunnels onder het viaduct Staddijk en de toegangsweg van het plangebied zorgen er voor dat de das zich vrij kan bewegen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied.

Figuur 5. Verse dassensporen en latrines in en langs de nieuw aangeplante houtwallen.

Vleermuizen

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is uitgesloten. Bomen met (geschikte) holtes of gebouwen ontbreken namelijk in het plangebied. Het plangebied vormt wel (potentieel) foerageergebied van de in de omgeving voorkomende soorten (NDFF) zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Gegeven de beperkte omvang van het plangebied en het beschikbare oppervlakte geschikt foerageergebied in de omgeving betreft het geen essentieel foerageergebied. Essentiële vliegroutes zijn evenmin aanwezig.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats¹ vastgesteld in de te kappen bomen in het plangebied. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats uitgesloten.

Het plangebied vormt wel geschikt broedbiotoop van algemeen voorkomende vogelsoorten waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen: ekster, roodborstje, koolmees en goudhaantje. Nesten van deze soorten zijn in het plangebied *niet* aangetroffen..

Planten

Op basis van het voormalige grootschalig agrarische karakter van het plangebied en NDFF-data kan de aanwezigheid van beschermde plantensoorten worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene niet beschermde soorten als gestreepte witbol, smalle weegbree, speerdistel, ridderzuring en verscheidene algemene boomsoorten aan de rand van het grasland aangetroffen.

Ongewervelden

Iepenpage is waargenomen op 250 meter afstand van het plangebied in de wijk Weezenhof (data NDFF). Zonder blad, bloeiwijze of zaden aan de bomen is het niet uit te sluiten dat iep in de groenstroken voorkomt en geschikt biotoop voor iepenpage aanwezig is. Sleedoornpage is niet waargenomen in en rond het plangebied (data NDFF). Door uitvoering van het dassenmitigatieplan zijn sleedoornstruiken aangeplant en is potentieel leefgebied aanwezig. Het is niet uit te sluiten dat sleedoornpage hier voorkomt.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Effecten van de ingreep

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied wordt door de das gebruikt als foerageergebied en looproute. Er zijn geen verblijfplaatsen (burchten) in het plangebied aanwezig. Dankzij het uitvoeren van de maatregelen uit het mitigatieplan, gaat er geen essentieel foerageergebied van de das verloren.

Verblijfplaatsen van kleine marterachtigen zijn niet uit te sluiten in het plangebied. Geschikte locaties voor verblijfplaatsen zoals bosplantsoen en houtwallen worden niet aangetast. Het grasland binnen het plangebied is potentieel foerageergebied voor deze groep grondgebonden zoogdieren. Er verdwijnt oppervlak aan geschikt foerageergebied, maar geschikt foerageergebied blijft voldoende aanwezig in en rondom het plangebied. Er gaat geen essentieel foerageergebied verloren.

Vleermuizen

Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten, omdat in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Het plangebied vormt ook geen essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes voor vleermuizen zijn evenmin aanwezig. Negatieve effecten op deze functies zijn dus ook uitgesloten.

Vogels

Werkzaamheden in het broedseizoen kunnen er toe leiden dat nesten van vogelsoorten die in gebruik zijn beschadigd raken of verlaten worden door de oudervogels als gevolg van verstoring. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Ongewervelden

In het bosplantsoen wordt voor de aanleg van de half verharde weg niet gekapt. Negatieve effecten op de iepenpage zijn daarmee als gevolg van de ingreep uitgesloten.

Er is potentieel leefgebied voor de sleedoornpage aanwezig in de lijnvormige beplanting. Deze beplanting blijft behouden en daarmee zijn negatieve effecten op de sleedoornpage als gevolg van de ingreep uitgesloten.

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Met de kwalitatieve verbetering van het dassenfoerageergebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden conform het mitigatieplan (Bureau Waardenburg 2013b) is de functionaliteit van de burchten van de dassenclan niet in het geding is. Overtreding van verbodsbepalingen is daarom naar onze inschatting niet aan de orde.
- Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

- Tijdens de voorbereiding, gedurende de ingreep en na oplevering van het bouwproject blijft de (lijnvormige) beplanting uit het mitigatieplan voor de das van kracht.
- Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn, moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door (voorbereidende) (bouw)werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus.

Literatuur

Bakker, B., 2013. Quicksan beschermde natuurwaarden Skaeve Huse, gemeente Nijmegen

Bureau Waardenburg 2013a. Dassenonderzoek Skaeve Huuse, Nijmegen. Notitie met kenmerk 13-033/13.02075/DimEm.

Bureau Waardenburg 2013b. Mitigatieplan dassenonderzoek Skaeve Huuse. Notitie met kenmerk 13-034/13.05082/DimEm.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv

drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl